

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků

Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Provádí se průběžně po celý školní rok, zpravidla ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které s výukou bezprostředně souvisejí.

Poskytuje žákovi zpětnou vazbu – informaci o tom, jakých dosáhl znalostí, dovedností a individuálního pokroku, ale také o tom, kde se dopouští chyb a jak má dále postupovat v procesu efektivního učení.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání žáka v průběhu školního roku a na vysvědčení je klasifikační stupeň – známka.

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, kterému jsou poskytována podpůrná opatření, rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení (případně o kombinaci klasifikace a slovního hodnocení) na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Žáci jsou hodnoceni ze všech vyučovacích předmětů učebního plánu příslušného ročníku. Při hodnocení žáků vychází učitel z požadavků stanovených školním vzdělávacím programem a uplatňuje přiměřenou náročnost s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a speciální vzdělávací potřeby žáků.

Hodnocení žáka v prvním a druhém ročníku by mělo mít charakter motivační s důrazem na snahu, píli a morálně volní vlastnosti žáka. S přibývajícím věkem žáka, zejména pak na druhém stupni, vyjadřuje stupeň prospěchu objektivní míru zvládnutí učiva a dovedností v jednotlivých předmětech. Žáci jsou rovněž vedeni k sebehodnocení, sebekontrolě a vzájemnému hodnocení.

Podklady pro hodnocení žáků získává učitel zejména

- a) soustavným sledováním práce žáka ve vyučování a jeho připravenosti na výuku
- b) různými druhy zkoušek – ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové
- c) kontrolními písemnými pracemi
- d) analýzou výsledků činnosti žáka
- e) konzultacemi s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a pracovníky pedagogicko-psychologické poradny (případně jiného odborného pracoviště)
- f) rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci
- g) sledováním individuálního pokroku žáka
- h) hodnocením zapojení, tvořivosti a samostatnosti při týmové práci, schopnosti žáka popsat problém a hledat jeho řešení
- i) využitím sebehodnocení žáka a hodnocení jeho práce skupinou

Důležitou součástí hodnocení je sebehodnocení žáků, ke kterému jsou žáci postupně vedeni. Jejich zapojování do procesu hodnocení je vede k přijímání zodpovědnosti za své vzdělávání a k utváření reálných představ o sobě, svých schopnostech, vědomostech, dovednostech a předpokladech pro další studium a budoucí profesní uplatnění.

Vlastní hodnocení by mělo vést žáka k pozitivnímu sebezpojetí a posilování sebedůvěry. Prostřednictvím sebehodnocení se žáci učí popisovat svou práci a její výsledky, hodnotit je vzhledem ke stanoveným kritériím, poznat své silné i slabší stránky, posoudit svůj pokrok ve srovnání s předcházejícími výsledky, hledat společně s učitelem příčiny případného neúspěchu a cesty k nápravě nedostatků. Sebehodnocení zároveň učí žáka chápat práci s chybou jako přirozenou věc v průběhu učení.

Sebehodnocení se realizuje ústní nebo písemnou formou, ve vyučovacích hodinách nebo při činnostech, které s výukou souvisejí, průběžně po celý školní rok nebo za určité časové období. Předpokladem spolupráce učitele a žáka při učební činnosti a společných hodnotících aktivitách je navození dobrého sociálního klimatu, pozitivní přístup učitele k žákům a podpora vzájemné komunikace.

Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení učitelem.

Kritéria hodnocení

Při hodnocení žáka sleduje učitel zejména

- a) v jaké míře si žák osvojuje klíčové kompetence potřebné pro jeho další vzdělávání a budoucí profesní uplatnění
- b) v jaké kvalitě naplňuje výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů, jak pevně a trvale si osvojuje poznatky důležité pro pochopení dalšího učiva, zda projevuje zájem o obohacování svých znalostí a dovedností
- c) jak žák dovede používat získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů a praktických situací
- d) jak žák umí srozumitelně, výstižně a kultivovaně formulovat a obhájit své myšlenky, na jaké úrovni jsou jeho písemné a grafické projevy, jak tvořivě rozvíjí své osobní předpoklady
- e) jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení, zda chápe souvislosti a dokáže poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojovat do širších celků
- f) jak žák využívá vhodné postupy pro efektivní učení, jak dovede vyhledat a uspořádat informace a pracovat s informačními zdroji
- g) jak žák přijímá a chápe mravní hodnoty, zákony a společenské normy, respektuje přesvědčení ostatních lidí, jaký má vztah k národním tradicím a národní kultuře, k svému domovu, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví
- h) jak žák spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, zda dovede účinně spolupracovat, být vstřícný a tolerantní ke spolužákům, dodržovat pravidla kulturního chování a lidského soužití a kultivovaně hodnotit svou vlastní práci i práci ostatních spolužáků

Podrobně rozpracované zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kritéria pro klasifikační stupně prospěchu, hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a hodnocení žáků mimořádně nadaných obsahují Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou přílohou Školního řádu.